

УДК 004.91 (477):004.6
DOI 10.32461/2409-9805.4.2022.269806

Цитування:

Бондар І. В. Систематизація форм і методів функціонування електронних ресурсів в Україні. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2022. № 4. С. 55–62.

Bondar I. (2022). Systematisation of the Forms and Methods of Functioning of Electronic Resources in Ukraine. *Library Science. Record Studies. Informology*, 4, 55–62 [in Ukrainian].

Бондар Ігор Віталійович,
аспірант кафедри інформаційних технологій
Київського національного університету
культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-1835-7820>
novokaine69@gmail.com

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ФОРМ І МЕТОДІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ

Метою роботи є дослідити систематизацію форм та методів функціонування електронних ресурсів в Україні. **Методологія дослідження.** При проведенні дослідження використані загальнонаукові й спеціальні методи дослідження, зокрема: аналіз і синтез, порівняння, узагальнення, системно-структурний аналіз. **Наукова новизна роботи** полягає в узагальненні проблематики систематизації форм та методів функціонування українських електронних ресурсів, зокрема визначено, що специфіка видозмін електронних ресурсів здійснює вплив і на методи та способи систематизаційної каталогізації, оптимізації та уніфікації інформації через видозміну механізмів реалізації означених процесів. **Висновки.** У ході проведеного дослідження визначено, що електронні ресурси формують збір інформації в бібліотеках у вигляді повнотекстових баз даних, електронних журналів, колекцій зображень, мультимедіа у вигляді компакт-диска, стрічки, інтернету, вебтехнологій, електронних дискусій, електронних новин, архівів даних, електронної пошти, навіть онлайн-чату. Встановлено, що електронні ресурси доступні в диференційованих формах, а саме: електронні книги, цифрові бібліотеки, онлайн-журнали, репетитори з електронного навчання та онлайн-тести. Встановлено, що виокремлюють такі види електронних ресурсів, як локальні, мережеві та електронні ресурси комбінованого поширення. З'ясовано, що методика бібліографічного опису електронних ресурсів визначається відповідно до виду доступу з урахуванням категорії об'єкта опису та його структури. Визначено, що електронні ресурси у вигляді оцифрованих документів наразі є найбільш результативною формою залучення до наукового обігу величезних масивів документів для соціально-комунікаційної діяльності установ.

Ключові слова: електронні ресурси, систематизація, функціонування, форми.

Bondar Ihor,
Graduate Student, Department of Information Technology,
Kyiv National University of Culture and Arts

SYSTEMATISATION OF THE FORMS AND METHODS OF FUNCTIONING OF ELECTRONIC RESOURCES IN UKRAINE

The purpose of the work is to study the systematisation of forms and methods of functioning of electronic resources in Ukraine. **Research methodology.** When conducting the research, general scientific and special research methods have been used, including analysis and synthesis, comparison, generalisation, and system-structural analysis. **The scientific novelty** of the work consists in generalising the issues of systematisation of the forms and methods of functioning of Ukrainian electronic resources. In particular, it has been defined that the specifics of changes in electronic resources influences the methods used to systematising catalogue, optimise, and unify information through changes in the mechanisms of implementation of the specified processes. **Conclusions.** In the course of the research, it has been determined that electronic resources form the collection of information in libraries in the form of full-text databases, electronic journals, image collections, multimedia in the form of CDs, tapes, the Internet, web technologies, electronic discussions, electronic news, data archives, email, even online chat.

E-resources may be found in differentiated forms such as e-books, digital libraries, online journals, e-learning tutors, and online tests. It is established that such types of electronic resources are distinguished as local, network, and electronic resources of combined distribution. It has been found that the method of bibliographic description of electronic resources is determined in accordance with the type of access, taking into account the category of the object of description and its structure. It has been determined that electronic resources in the form of digitised documents are currently the most effective form of involving in the scientific circulation of huge arrays of documents for social and communication activities of institutions.

Key words: *electronic resources, systematisation, functioning, forms.*

Актуальність теми дослідження. Поява інтернету призвела до безпрецедентного зростання застосування електронних ресурсів для досліджень і розробок, натомість зменшилося використання друкованих ресурсів. Розвиток інформаційних технологій є найважливішою подією ХХ століття, яка вплинула на наукову комунікацію, що сприяло виведенню декількох електронних продуктів і послуг. Перехід від друкованих засобів масової інформації до електронних, крім зростання електронної інформації, надав користувачам нові інструменти та програми для пошуку інформації. Електронні ресурси є безцінними інструментами дослідження, які доповнюють друковані ресурси в традиційній бібліотеці.

Швидке та повсюдне зростання впливу електронних ресурсів на політичні процеси, форми соціальної комунікації та громадянської заангажованості широких верств населення визначає важливість дослідження функціонування електронних ресурсів. Останнім часом спостерігаємо тенденцію до загальної комп'ютеризації, що стосується всіх видів діяльності. За допомогою інформаційного забезпечення можна представити інформацію в зручному для конкретного користувача вигляді, прискорити та спростити операції з її введення та обробки, підвищити наочність і простоту необхідних звітів. Використання інформаційного забезпечення в установах надає перспективний шанс знизити затрати часу на реалізацію роботи співробітниками та заощадити фінансові ресурси, а також виконати основне завдання – вчасно забезпечувати управлінський апарат необхідною інформацією. Тому розгляд систематизації форм та методів функціонування електронних ресурсів в Україні є актуальним.

Аналіз досліджень і публікацій. Тематику систематизації форм та методів функціонування електронних ресурсів в Україні досліджує незначна кількість вчених. Зокрема, Л. Пугач, Д. Ткаченко, О. Цокало, О. Сербін, О. Марчук аналізують деякі аспекти й особливості функціонування електронних ресурсів в Україні.

Метою роботи є дослідити систематизацію форм та методів функціонування електронних ресурсів в Україні.

Виклад основного матеріалу. Важливість і

широкий спектр електронних ресурсів для загальної комунікації, пошуку інформації та надання інструкцій для підтримки діяльності в установах визнано в усьому світі. Електронні ресурси являють собою електронне представлення інформації. Звичай електронні ресурси доступні в диференційованих формах, а саме: електронні книги, цифрові бібліотеки, онлайн-журнали, репетитори з електронного навчання та онлайн-тести. Завдяки ефективній презентації за допомогою мультимедійних засобів такі електронні ресурси стали важливими й ефективними джерелами інформації.

Електронні ресурси формують збір інформації в бібліотеках у вигляді повнотекстових баз даних, електронних журналів, колекцій зображень, мультимедіа у вигляді компакт-диска, стрічки, інтернету, вебтехнологій, електронних дискусій, електронних новин, архівів даних, електронної пошти, навіть онлайн-чату. Електронні ресурси зручні у використанні та значно полегшують дослідження, оскільки в процесі функціонування дають змогу шукати інформацію швидше завдяки використанню пошукових систем, на відміну від ручного пошуку в бібліотеці [1].

Електронний ресурс визначають як матеріал, що потребує комп'ютерного посередництва, для того щоб отримати доступ до його вмісту та зробити його корисним. Як онлайніві, так й офлайніві ресурси, такі як CD-ROM, належать до електронних ресурсів. Термін «електронний ресурс» стосується всіх продуктів, які бібліотека надає через комп'ютерну мережу. Електронні ресурси також відомі як онлайн-інформаційні ресурси, що охоплюють бібліографічні бази даних, електронні довідники, пошукові системи повних текстів книг і цифрові колекції даних, які містять «цифровий» матеріал, створений безпосередньо в інтернеті. Наприклад, електронні журнали, бази даних і друковані ресурси, які були відскановані та оцифровані.

Електронні ресурси, електронні журнали, онлайн-бази даних не є «власністю» бібліотек, оскільки вони володіють друкованими матеріалами. Право власності на електронні ресурси належить постачальникам цих ресурсів. Доступ до електронних ресурсів через інтернет може бути безкоштовним або платним. Деякими прикладами

електронних ресурсів є журнали, енциклопедії, газети, журнали або опубліковані в них статті. Доступ до них можна отримати на під'єднаних до

інтернету пристроях, таких як комп'ютери, планшети, смартфони тощо. У табл. 1 відображено основні переваги та недоліки електронних ресурсів.

Таблиця 1

Переваги та недоліки електронних ресурсів

Переваги	Недоліки
Доступ до електронних ресурсів можна одержати через інтернет. Користувачам не потрібно фізично відвідувати бібліотеку. Це дуже корисно для користувачів, які проживають у віддалених районах. Користувачі можуть завантажити статті та зберегти їх на своїх ПК.	Якщо бібліотека скасовує або припиняє підписку на електронний журнал, немає впевненості, що бібліотека отримає доступ до попередніх випусків цього журналу. Тоді як бібліотека, яка має друкований матеріал, безперечно, має у своєму розпорядженні попередні номери цього журналу. Так само у випадку електронних книг: якщо бібліотека припиняє підписку на електронні книги, їй буде відмовлено в доступі до електронної книги. Тоді як фізична копія, придбана після того, завжди залишається у володінні бібліотеки.
Один і той самий ресурс, тобто стаття чи журнал, може бути доступним багатьом користувачам одночасно.	
Електронні ресурси мають аудіо-, відео- та анімаційний контент, який відсутній у друкованому форматі.	
Користувачі можуть шукати велику кількість ресурсів за один раз через єдиний інтерфейс пошуку.	
Електронні ресурси також надають статистику використання, яка допомагає бібліотечному персоналу з'ясувати використання продукту.	
Статті / випуски журналів з'являються в інтернеті до того, як їх друкована версія стане доступною.	
Підписка на електронні ресурси допомагає бібліотекам економити місце.	Використання електронних ресурсів передбачає читання з екрана, що стомлює та шкодить зору.
Доступ до електронних ресурсів можливий з будь-якого місця та в будь-який час відповідно до зручності користувачів.	
Гіпертекстовий формат і посилання на електронні ресурси ведуть користувачів до відповідного вмісту та статей.	

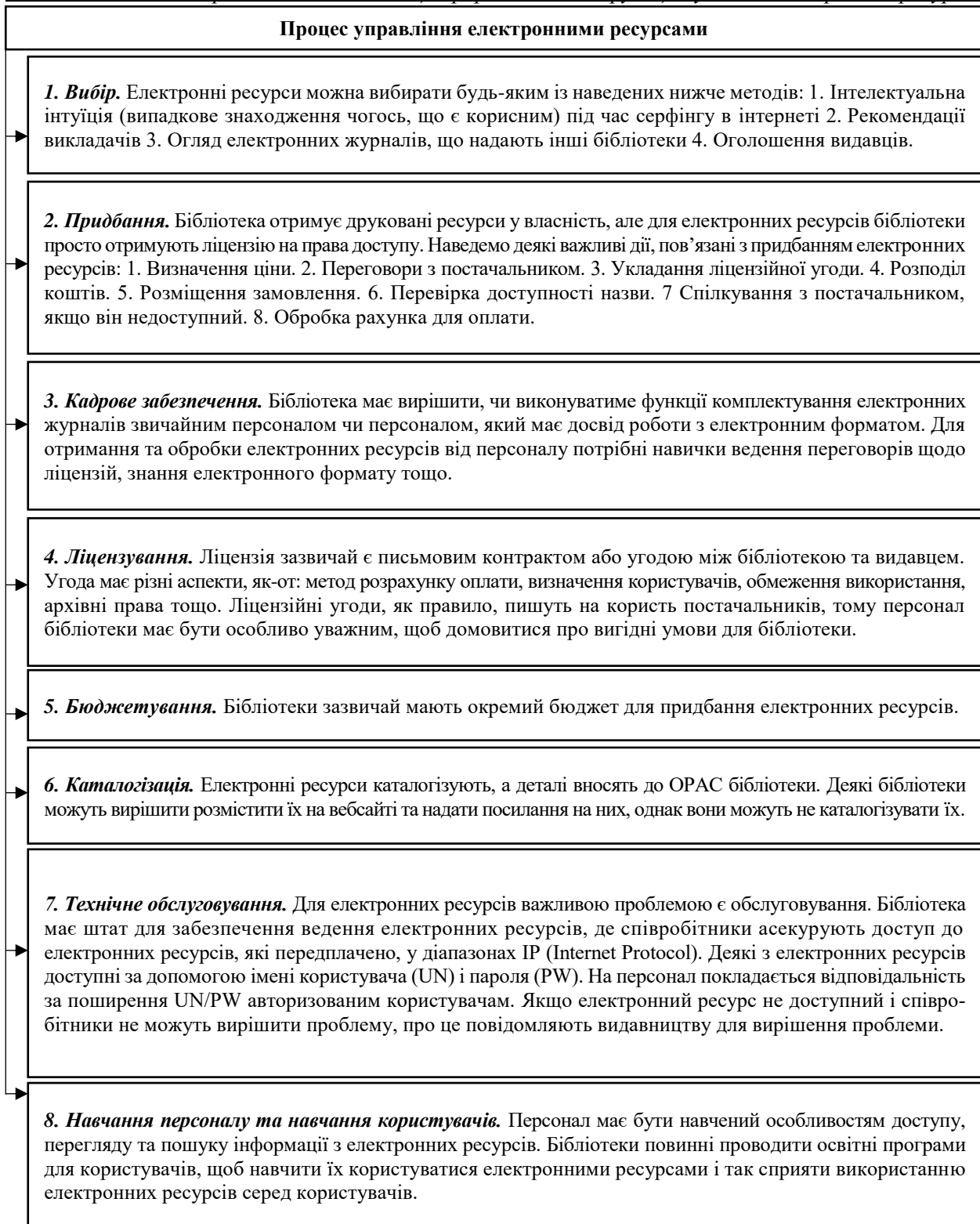
Джерело: розробка автора на основі [2].

На рис. 1 відображено процес управління електронними ресурсами. Тож пропонуємо розуміти під електронними ресурсами «матеріали, що складаються з даних і/або комп'ютерних програм, закодованих для зчитування та маніпулювання комп'ютером за допомогою периферійного пристрою, підключеного безпосередньо до комп'ютера або віддалено через мережу, таку як інтернет (AACR2), де дана категорія включає програми, електронні тексти, бібліографічні бази даних тощо» [3].

П. Дадзі стверджує, що електронні ресурси є безцінними дослідницькими інструментами, які доповнюють друковані ресурси в традиційній бібліотеці, таким чином підтверджуючи той аргумент, що користувачі віддають перевагу диференційованим видам баз даних залежно від своїх потреб [4]. Науковці вважають, що швидка публікація та доступність на робочому столі є ключовими перевагами, які приваблюють науковців, тобто

електронні ресурси забезпечують платформу для такої діяльності [5]. За словами К. Рея та Д. Дея, використання електронних ресурсів економить час і є відносно простим у використанні [6], однак користувачі іноді стикаються із численними проблемами під час перегляду електронної інформації, а саме: брак знань про ресурси, відсутність навченого персоналу та невідповідна заключна частина [7; 8].

Методика бібліографічного опису електронних ресурсів визначається відповідно до виду доступу (ресурси локального, мережевого та комбінованого доступу) з урахуванням категорії об'єкта опису (завершений або продовжуваний ресурс) та його структури (однчастинний, багаточастинний ресурс або складова частина ресурсу). Кожна з категорій електронних ресурсів має декілька рівнів поділу, що асекує гнучкий підхід до методики бібліографічного опису різних типів і видів електронних ресурсів [9].

Рис. 1. Процес управління електронними ресурсами

Джерело: розробка автора на основі [2].

Традиційно виокремлюють такі види електронних ресурсів:

1) локальні (їхнє призначення – локальне застосування, існують у вигляді певної кількості ідентичних екземплярів на окремих фізичних носіях. Видання, розповсюдження та надходження

до користувачів таких компакт-дисків відбувається у формі додатка до друкованого видання чи як самостійний носій);

2) мережеві (надання доступу до інформації потенційно необмеженій чисельності користувачів інтернет-мережі. До них, зокрема, відносяться

електронні ресурси віддаленого доступу: інформація розміщена на вінчестері або інших пристроях для запам'ятовування або надана в інформаційних мережах);

3) електронні ресурси комбінованого поширення (їх можна застосовувати локально або через мережі (компакт-диск / мережа). Вони можуть мати інтерактивну навігацію по документах за допомогою механізму гіпертекстових зв'язків від видання на оптичному носії до інформації в мережі [10].

Новітні технології спрощують доступ до електронних ресурсів через мережу «Інтернет» та розміщення їх на вебсторінці установи [11]. Особливої актуальності набули такі категорії електронних ресурсів: електронні аналоги друкованих видань; цифрові текстові аналоги друкованих видань; нові форми публікацій, що не мають друкованих

аналогів: електронні оголошення, матеріали веб-конференцій тощо, доступні користувачам через телекомунікаційні мережі; бази даних, які відповідають вимогам до мережевої інформації; мультимедійні продукти, що характеризуються постійним оновленням; аудіо- та відеоінформація; програмні продукти; комбіновані програмно-інформаційні продукти, наприклад геоінформаційні системи тощо. Звичайно, специфіка таких видозмін здійснює вплив і на методи та способи систематизаційної каталогізації, оптимізації та уніфікації інформації через видозміну механізмів реалізації означених процесів – класифікаційні системи. Такі системи трансформуються за формою та змістом [12; 13] відповідно до зміни характеру електронних ресурсів. У *табл. 2* відображено основні типи електронних ресурсів.

Таблиця 2

Основні типи електронних ресурсів

Типи електронних ресурсів	Опис
Електронні книги	Електронні книги мають багато форматів, зокрема Adobe PDF, Microsoft Reader, eReader, Mobipocket Reader, EPUB, Kindle та iPad.
Електронний журнал	Електронний журнал – важлива частина кожної бібліотечної колекції і є одним із надбань інформаційних технологій.
Електронна газета	Електронна газета також відома як онлайн-газета або вебгазета, яка існує у Всесвітній павутині (або інтернеті).
Бази даних індексування та реферування	Це довідкові джерела, які надають бібліографічну інформацію про журнал, зокрема реферати статей.
Повнотекстова база даних	Сьогодні існує значна кількість доступних баз даних у мережі, які є безкоштовними або платними. Електронні бази даних – це організований збір інформації з певного предмета або багатодисциплінарних предметних галузей, а інформацію в електронних базах даних можна шукати та отримувати в електронному вигляді.
Довідкова база	Це багато словників, альманахів та енциклопедій, доступних в інтернеті в електронному вигляді.
Статистична база даних	Ці бази даних містять числові відомості, корисні для громадськості.
Колекція зображень	Цей тип баз даних розроблено завдяки можливості використання електронних зображень.
Мультимедійні продукти	Це тип бази даних, який включає зображення, відео, аудіо, текст тощо.
Електронна дисертація	Ці бази даних містять кандидатські дисертації та дисертації, опубліковані в електронному форматі.
E-Clipping	Основним завданням e-clipping є ретроспективний пошук і всебічний аналіз новинок.
Електронні патенти	Електронні патенти – це виключне право, яке надає уряд на використання винаходу протягом певного періоду часу.
Електронні стандарти	Письмове визначення, правило обмежень, затверджене та перевірене на предмет скарг авторитетним органом.

Джерело: розробка автора на основі [14].

Електронні ресурси у вигляді оцифрованих документів наразі є найбільш результативною формою залучення до наукового обігу величезних масивів документів для соціально-комунікаційної діяльності установ [15]. Загальною системою зберігання тез, статей, звітів про дослідження, креслень та інших академічних результатів є інституційні системи репозиторіїв або електронні ресурси, які доступні спільноті. Кількість комп'ютеризованих файлів, які називаються базами даних, зростає з невеликої кількості на початку 1970-х років до тисяч доступних сьогодні. У світі на практиці постійно докладають колективні зусилля, щоб зробити академічну літературу доступною для зацікавлених сторін за допомогою електронних засобів і пошуку. ResearchGate та Academias є двома добре відомими прикладами академічних публікацій, які шукач інформації легко отримує для різноманітних академічних і дослідницьких цілей [16]. Тоді як Researchgate та Academia є двома найновішими системами електронних ресурсів, які забезпечують легкий доступ до шукача інформації, старіші системи, такі як OPAC, Koha, NewGenlib, Evergreen, SENAYAN, ABCD та BiblioteQ, а також є засобами для зберігання академічної літератури в академічних установах [17]. Це означає, що академічна література, незалежно від її форми, зберігається як електронні ресурси для спільного доступу та пошуку. Отже, існує багато інших електронних ресурсів інформаційного обслуговування, які містять широкий спектр типів інформації, а також кілька каналів для її доставки [17].

Тож у нинішніх умовах необхідною умовою є переведення в цифровий формат усіх напрямів функціонування електронних ресурсів в Україні, що становить першочергове завдання державних і громадських інституцій. Особливо це стосується

науки, яка утворює фундамент для економічного, культурного й освітнього процесів. Тому вирішенню таких завдань сприяє поява електронних ресурсів, що є або похідними оцифрованими виданнями, або незалежними мультимедійними системами.

Висновки. У результаті проведеного дослідження можемо відзначити, що систематизація форм та методів функціонування електронних ресурсів в Україні наразі є актуальною проблематикою. Електронні ресурси корисні як бібліотекам, так і кожному громадянину, якому бракує диференційованої інформації. Розвиток інформаційно-комунікаційних послуг, доступних сьогодні, вніс кардинальні зміни в роботу бібліотеки шляхом систематизації форм і методів функціонування електронних ресурсів. Отже, одна з найвагоміших ролей у процесі формування єдиного цілісного інформаційного поля та його адаптації до сучасних запитів користувачів належить саме бібліотекам, які проводять пошук, аналіз, каталогізацію і збереження електронної продукції, забезпечують доступ до електронних ресурсів. А, власне, оптимізація електронних ресурсів відбувається через упорядкування, структурування і продуктивну організацію функціонування в інформаційних системах, зокрема в електронних бібліотеках.

Практичне значення проведеного дослідження полягає в тому, що висновки та рекомендації, розроблені та запропоновані в статті, можуть бути використані для: забезпечення систематизації форм і методів функціонування електронних ресурсів в Україні. Перспективними напрямками подальших наукових розробок вважаємо вивчення передового зарубіжного досвіду щодо систематизації форм і методів функціонування електронних ресурсів.

Список використаних джерел

1. Sharma N. Use of E-resources by the faculty members and students: A study of Swami Shraddhanand College, University of Delhi, Delhi. *Journal of Indian library association*. 2018. № 54(3). Pp. 163–172.
2. The National Institute of Open Schooling. Level: Senior Secondary. Subject: Library & Information Science. Book Name: Library Science. Chapter: 8-Electronic Resources. 2012. URL: <https://digital.nios.ac.in/topic.php?id=339en08> (дата звернення: 16.09.2022).
3. Reitz M. Dictionary for Library and Information Science. London : Raintree, 2005.
4. Dadzie P. S. Electronic Resources: Access and Usage at Ashesi University College. Campus – wide Information Systems. 2005. Vol. 22(5). URL: <http://www.emeraldinsight.com> (дата звернення: 16.09.2022).
5. Ray K., Day J. Student Attitudes Towards Electronic Information resources. *Information Research*. 1998. Vol. 4. № 2. URL: <http://informations.net/ir/4-2/paper 54.html> (дата звернення 16.11.2022).
6. Naidu G. H. S., Rajput P., Motiyani K. Use of Electronic Resources and services in University Libraries: A study of DAVV Central Library, Indore. *NACLIN*. 2007. Pp. 309–319.
7. Ali N. The Use of Electronic Resources at IIT Delhi Library; a study of search behaviours. *The Electronic Library*. 2005. Vol. 23. № 6. Pp. 691–700.

8. Akussah M. et al. Impact of Electronic Resources and Usage in Academic Libraries in Ghana: Evidence from Koforidua Polytechnic & All Nations University College, Ghana. *Journal of Education and Practice*. 2015. Vol. 6. Ser. 33. Pp. 33–38.
9. Ткаченко Д. В., Цокало О. О. Бібліографічний опис електронних ресурсів : методичні рекомендації / Миколаївський державний аграрний університет. Миколаїв, 2011. 80 с.
10. Пугач Л. Соціально-комунікаційні складові комунікативної моделі. *Молодий вчений*. 2019. Вип. 1 (65). С. 150–156. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-1-65-34> (дата звернення: 16.09.2022).
11. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 09.01.2007 № 537-V. *Відомості ВРУ*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16> (дата звернення: 16.09.2022).
12. Сербін О. Бібліотечно-бібліографічна класифікація: не лише актуальна, а й перспективна. *Вісник Книжкової палати*. 2007. № 4. С. 21–25.
13. Сербін О. Система десятикової класифікації українською мовою: історія та структурний аналіз. *Вісник Книжкової палати*. 2007. № 10. С. 19–22.
14. Kenchakkanavar A. Types of E-Resources and its utilities in Library. *International journal of information sources and services*. 2014. Vol. 1. Pp. 97–104.
15. Марчук О. О. Цифровий маркетинг як інноваційний інструмент управління. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 17. С. 296–299.
16. Thelwall M., Kousha K. Academia.edu: social network or academic network?, *Journal of the American Society for Information Science and Technology* © copyright 2013 John Wiley & Sons, Inc. 2013. URL: http://www.scit.wlv.ac.uk/~cm1993/papers/Academia_preprint.pdf (дата звернення: 16.09.2022).
17. Randhawa S. Open source library management softwares. *E-Library Science Research Journal*. 2013. Vol. 1. Iss. 7. Pp. 2319–8435.
18. Bunawan A.-A. et al. Preferable Method in Retrieving Electronic Resources. 2015. DOI:10.13140/RG.2.1.2009.4804 (дата звернення: 16.09.2022).

References

1. Sharma, N. (2018). Use of E-resources by the faculty members and students: A study of Swami Shraddhanand College, University of Delhi, Delhi. *Journal of Indian library association*, 54(3), 163–172 [in English].
2. The National Institute of Open Schooling. (2012). Level: Senior Secondary. Subject: Library & Information Science. Book Name: Library Science. Chapter: 8-Electronic Resources. Retrieved from: <https://digital.nios.ac.in/topic.php?id=339en08> [in English].
3. Reitz, M. (2005). *Dictionary for Library and Information Science*. London: Raintree [in English].
4. Dadzie, P. S. (2005). Electronic Resources: Access and Usage at Ashesi University College. *Campus – wide Information Systems*, 22(5). Retrieved from: <http://www.emeraldinsight.com> [in English].
5. Ray, K., Day, J. (1998). Student Attitudes Towards Electronic Information resources. *Information Research*, 4, 2. Retrieved from: <http://informations.net/ir/4-2/paper 54.html> [in English].
6. Naidu, G. H. S., Rajput, P., Motiyani, K. (2007). Use of Electronic Resources and services in University Libraries: A study of DAVV Central Library, Indore. *NACLIN*, 309–319 [in English].
7. Ali, N. (2005). The Use of Electronic Resources at IIT Delhi Library; a study of search behaviours. *The Electronic Library*, 23, 6, 691–700 [in English].
8. Akussah, M. et al. (2015). Impact of Electronic Resources and Usage in Academic Libraries in Ghana: Evidence from Koforidua Polytechnic & All Nations University College, Ghana. *Journal of Education and Practice*, 6, 33, 33–38 [in English].
9. Tkachenko, D. V., Tsokalo, O. O. (2011). Bibliographic description of electronic resources. *Metodychni rekomendatsii. Mykolaiivskiy derzhavnyi ahrarnyi universytet*, 80 [in Ukrainian].
10. Puhach, L. (2019). Social and communicative components of the communicative model. *Molodyi vchenyi*, 1 (65), 150–156. Retrieved from: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-1-65-34> [in Ukrainian].
11. On the Basic Principles of Information Society Development in Ukraine for 2007-2015. (2007): *Zakon Ukrainy vid 09.01.2007 № 537-V. Vidomosti VRU*. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16> [in Ukrainian].

12. Serbin, O. (2007). Library and bibliographic classification: not only relevant, but also promising. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, 4, 21–25 [in Ukrainian].
13. Serbin, O. (2007). System of decimal classification in the Ukrainian language: history and structural analysis. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, 10, 19–22 [in Ukrainian].
14. Kenchakkanavar, A. (2014). Types of E-Resources and its utilities in Library. *International journal of information sources and services*, 1, 97–104 [in English].
15. Marchuk, O. O. (2018). Digital marketing as an innovative management tool. *Ekonomika i suspilstvo*, 17, 296–299 [in Ukrainian].
16. Thelwall, M., Kousha, K. (2013). Academia.edu: social network or academic network?, *Journal of the American Society for Information Science and Technology* 2013 John Wiley & Sons, Inc. Retrieved from: http://www.scit.wlv.ac.uk/~cm1993/papers/Academia_preprint.pdf [in English].
17. Randhawa, S. (2013). Open source library management softwares, *E-Library Science Research Journal*, 1, 7, 2319–8435 [in English].
18. Bunawan, A.-A. et al. (2015). Preferable Method in Retrieving Electronic Resources. DOI:10.13140/RG.2.1.2009.4804 [in English].

*Стаття надійшла до редакції 05.10.2022
Отримано після доопрацювання 07.11.2022
Прийнято до друку 16.11.2022*